

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ, ДОТООД АУДИТЫН ТАСГИЙН 2024 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ХИЙЖ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

2024 оны 06 дугаар сарын 14

Орхон аймаг

Нэг. Хяналт шалгалт, дотоод аудитын тасгийн танилцуулга

Орхон аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын Хяналт шалгалт, дотоод аудитын тасаг нь 6 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж аймгийн хэмжээнд 110 гаруй мянган иргэд, түүний дотор 18 мянга гаруй тэтгэвэр авагчид, давхардсан тоогоор 3 мянга гаруй тэтгэмж, төлбөр авагчид, нийгмийн даатгалд бүртгэлтэй идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулж, тайлан өгч байгаа 1367 аж ахуй нэгж байгууллага, сайн дурын даатгалын 4725 даатгуулагчийн нийгмийн даатгалын багц хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилласан.

Хяналт шалгалт, дотоод аудитын тасгийн байцаагч нар нь хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн комисс, өмч хамгаалах комисс, ёс зүйн дэд хороо, төсөл хөтөлбөр инновацийн бүтээмжийн баг, нэгдсэн стандарт хэрэгжүүлэлтийн баг, эцэг эхийн зөвлөл, маргаан хянан шийдвэрлэх зөвлөл, эрүүл мэндийн магадлалын зөвлөл зэрэг газрын дэргэдэх 8 орон тооны бус комисс болон зөвлөлд ажиллаж байна.

Хоёр. Хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн ажлын талаар

1. Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангах явцад хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх ажлын хүрээнд:

Шинэчилэн найруулсан Нийгмийн даатгалын багц хууль болон холбогдох эрх зүйн баримт бичгийн хэрэгжилтийг ханган Нийгмийн даатгалын сангаас олгогдож байгаа тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөрийн бодолт тогтоолт, хөдөлмөрийн чадвар алдалтын хугацаа болон оношийг магадлаж хянан шалгах аас гадна аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэнээс ирүүлсэн албан тоот, өргөдөл, гомдлыг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэж ажилласан. Тухайлбал:

1.1 шинээр тэтгэвэр тогтоолгон авч байгаа 488 тэтгэвэр тогтоолтыг тухай бүр хянан шалгаж ажилласан. Шинээр тогтоогдсон тэтгэврээс 152 зөрчил дутагдлыг илрүүлж тухай бүр нь засуулж, тэтгэвэр авагч нарт нэмж олгохоор 1,298.7 мянган төгрөг, хасаж олгохоор 592.9 мянган төгрөгийг шийдвэрлэж ажилласан.

1.2 Тэтгэмжийн 2 байцаагч, үйлчилгээний хэсгийн 1 байцаагчийн бодсон тэтгэмж олгох анхан шатны баримтыг хяналт шалгалт, дотоод аудитын тасгийн 4 байцаагч хяналт тавьж тэтгэмжийн даатгалын сангаас 2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар давхардсан тоогоор:

- Хөдөлмөрийн чадварын түр алдсаны тэтгэмжийг 712 даатгуулагчдад 752.07 сая төгрөгийн тэтгэмжийн бодолтонд хяналт тавьж ажилласан байна.
- Жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмжийг 680 даатгуулагчдад 2,3 тэрбум төгрөгийн тэтгэмжийн бодолтонд хяналт тавьж ажилласан байна.

1.3 Үйлдвэрийн ослын даатгалын даатгалын сангаас 2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар сувиллын газрын тусламж үйлчилгээний болон ирэх, очих унааны зардлыг нийт 11 даатгуулагчийн зөрчил дутагдлыг тухай бүр нь засуулж ажилласан байна.

1.4 Ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар тогтоогдон олгогдож байгаа ажилгүйдлийн 490 хүний тэтгэмжид хяналт тавьж 85 зөрчил дутагдлыг тухай бүр нь засуулж, эрх үүсэхгүй 5 хүний 15.3 сая төгрөгийг олгохгүйгээр шийдвэрлэж ажилласан.

1.5 Аж ахуйн нэгж байгууллагаас ирүүлсэн 28 албан тоот, хүсэлтийг хүлээн авч хуулийн дагуу зөрчлийг барагдуулан ажилласан нь өмнөх оноос 71,1% буурсан нь

системийн шинэчлэлтэй холбоотойгоор тайлангуудыг засаж авч буй үйл ажиллагаанаас шалтгаалсан байна.

- Улсын байцаагчийн акт – 3
- Улсын байцаагчийн дүгнэлтээр цалин залруулга – 13
- Улсын байцаагчийн дүгнэлтээр төрөл залруулга – 12

1.6 Иргэнээс ирсэн 39 өргөдлийг хуульд заасан хугацаанд нь шийдвэрлэж ажилласан нь өмнөх оны мөн үеэс 7,1% буурсан байна.

- Улсын байцаагчийн акт – 3
- Тэтгэвэр тогтоолтын үндэслэл дахин шалгах – 32
- Бусад – 4

2. Нийгмийн даатгалын тухай хууль болон Зөрчлийн тухай хууль, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн хэрэгжилт, бусад ажлын хүрээнд:

- ✓ Улсын байцаагчийн актын 2024 оны эхний үлдэгдэл 10.3 сая төгрөг байснаас эхний хагас жилд 8.9 сая төгрөг болгон 13,5% буурсан. Хяналт шалгалт, дотоод аудитын тасгийн төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт, аж ахуйн нэгж, байгууллагын албан хүсэлт, иргэдийн өргөдлийн дагуу нийт 45 байгууллагын санхүүгийн баримтад хяналт шалгалт хийж, цалин болон төрлийн залруулгын дүгнэлт бичиж, ААНБ-ын санхүүгийн баримт, НД-ын сангийн зарцуулалтад хяналт шалгалт, дотоод аудит хийж 25 зөрчилд улсын байцаагчийн акт болон зөрчлийн тухай хуулийн хялбаршуулсан журмаар нийт 1,7 сая төгрөгийн НДШ, алдангийг НД-ын санд төвлөрүүлэн ажилласан. Үүнээс зөрчлийн тухай хуулиар 21 аж ахуйн нэгж, байгууллагатай холбоотой зөрчлийг хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэж хуульд заасан хугацаанд төлөгдөөгүй орхигдуулсан зөрчилд 6,7 сая төгрөгийн торгуулийг тавьж 100 хувь бүрэн барагдуулан ажилласан.
- ✓ 2024 оны 04 дүгээр сарын 18 өдрийн 06/809 тоот ЗХ-ний жанжин штабын дарга, НДЕГ-ын даргын хамтарсан тушаалын дагуу ЗХ-ний 210 дугаар ангид 1995-1997 он хооронд алба хаасан 702 цэргийн албан хаагчийн овог нэр, регистрийн дугаарыг бүрдүүлэх ажлын хүрээнд 670 цэргийн албан хаагчийн мэдээллийг бүрдүүлэн жагсаалтыг хуваарийн дагуу хугацаанд нь хүргүүлж х ажиллаж байна.
- ✓ ҮОМШӨ-ний сангийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтыг 2021 оны 5 хавтас, 2022 оны 5 хавтас, 2023 оны 6 хавтас, хөдөлмөрийн чадвар алдсаны тэтгэврийн 390 хувийн хэрэг, тэжээгчээ алдсаны тэтгэврийн 35 хувийн хэрэг, 2021-2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан 2 хавтас, 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан зэрэг анхан шатны баримтад тулгуурлан шалгаж, 2 тэтгэвэр авагчийн тэтгэврийн төрлийг хэвийнээс ҮОМШӨ болгож залруулахыг үйлчилгээний тасгийн даргад даалгаж, 1 тэтгэвэр авагчийн үйлдвэрлэлийн ослын акт байхгүй байсныг илрүүлж иргэнээс нь авч хувийн хэрэгт хавсарган илэрсэн 2,05 сая төгрөгийн төлбөрийн зөрчлийг 100 хувь барагдуулж ажилласан.

- ✓ Байгууллагын албан хэрэг хөтлөлтийн болон олон улсын нэгдсэн менежментийн тогтолцооны стандартын хэрэгжилтийн үнэлгээ хийсэн.
  - **Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн стандартын хэрэгжилтийн үнэлгээ:**

№	MNS 5140-2:2021	Заалт	Нийт дүн	Тайлбар
1	Тохирох	5.1-5.17, 5.19-5.20, 5.23-5:28	25	Байгууллага баримт бичиг боловсруулахдаа стандартын заалтыг мөрдөн ажиллаж байна.
2	Үл тохирох	5.21, 5.22	2	Шийдвэрлэсэн баримт бичгийг хөтлөх хэрэгт хадгалсан тухай тэмдэглэл болон баримт бичгийн үлдэх хувь дээр хадгалсан файлын нэрийг бичдэггүй үл тохирол гарсан.

№	MNS 5140-3:2021	Заалт	Нийт дүн	Тайлбар
1	Тохирох	3.1-3.11, 3.13-3.20	19	Баримт бичгийн хэвлэмэл хуудас, тэдгээрийн бүрдлийг байрлуулахад тавих стандартын шаардлагыг мөрдөн ажиллаж байна.

- **Iso стандартын хэрэгжилтийн аудитын үр дүн ба тэргүүлэх аудиторын үнэлгээ:**

Давуу тал	Сайжруулалтын боломж	Анхаарах хэсэг		Жижиг үл тохирол		Том үл тохирол	
		Өмнөх жилийн аудит	Энэ удаагийн аудит	Өмнөх жилийн аудит	Энэ удаагийн аудит	Өмнөх жилийн аудит	Энэ удаагийн аудит
2	9	5	3	3	2	0	0

- ✓ Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд Нийгмийн даатгалын сангийн 159 болон байгууллагын 171 шилэн дансны мэдээллийг хуулийн хугацаанд бүрэн оруулсан нийт 133 мэдээллийг анхан шатны баримттай тулган шалгаж үнэн зөв байршуулж, хэрэглэгч, ажил олгогч, иргэд, олон нийтэд нээлттэй танилцах боломжийг бүрдүүлж Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.
- ✓ Цахим хуудсанд бүрэн оруулаагүй дутуу оруулсан 8.2.8, 8.2.9, 8.3.1 мэдээллийг бүрэн оруулж, шинэчлээгүй байсан 8.2.2, 8.2.6, 8.3.2, 8.3.3, 8.3.4, 8.3.6, 8.5.1 мэдээллийг шинэчлэн оруулж байгууллагын нээлттэй 48 мэдээллийг бүрэн оруулж, мэдээллийн самбарт байршуулан ил тод болгож, иргэдийн мэдээлэл хайх, хүлээж авах эрхийг ханган ажилласан.

3. Сургалт сурталчилгааны ажлын хүрээнд:

Тайлант хугацаанд 7 аж ахуй нэгж байгууллагын дарга, нягтлан бодогч нарт хуулийн шинэчлэлийн талаар мэдээлэл хүргэн ажилласан. Мөн газрын нийт байцаагч ажилтан нарт 6 удаагийн сургалт орж мэргэжил арга зүйгээр ханган ажиллаж, шаардлагатай тохиолдолд дээд шатны байгууллага, холбогдох байгууллагуудын албан хаагч, мэргэжилтнүүдтэй холбогдож ойлголтын зөрүүг арилгаж, шаардлагатай тохиолдолд сургалт, зөвлөгөө, мэдээлэл авч ажиллаа.

